

Коськов І. С.

БРУСИЛОВСЬКИЙ ПРОРИВ

У 1914 році почалася Перша світова війна. Бойові дії охопили й територію сучасної України, яка в той час заходилася під владою двох ворогуючих імперій: Російської імперії та Австро-Угорської імперії.

Кампанія 1914 року позначилася успіхами російських військ, які в ході Галицької битви (23 серпня 1914 р.) окупували значну територію сучасних західноукраїнських земель. Але у 1915 році російська армія зазнала поразки і вимушена була відступити. Передбачаючи перемогу над російською армією, німецьке командування вирішило перекинути частину військ на західний фронт, де планувалося почати повномасштабний наступ. Основний удар передбачалося завдати силами Західного фронту.

Наступ почався 4 червня 1916 р. Артилерійська підготовка призвела до сильного руйнування першої смуги оборони і часткової нейтралізації артилерії противника. Потім в наступ перейшли російські 8-а, 11-а, 7-а і 9-а армії та прорвали оборону австро-угорського фронту. Прорив був здійснений відразу на 13 ділянках. Загроза взяття Ковеля змусила Центральні держави перекинути на цей напрямок два велике число частин з інших ділянок фронту. Проте розпочатий 16 червня контрудар австро-німецьких військ проти 8-ї армії не досяг успіху. Галичина, Волинь і Буковина знову опинилися під окупацією російської армії. Але наступ на Барановичі Західного фронту було відбито з великими втратами для росіян. Наступ Північного фронту з Ризького плацдарму також виявилася безрезультативним, і німецьке командування почало перекидання військ з районів північніше Полісся на південь, проти Брусилова. До кінця серпня наступ російських армій припинився через посилення опору австро-німецьких військ, а також збільшених втрат і втоми особового складу.

У результаті Брусилівського прориву Південно-Західний фронт завдав поразки австро-угорській армії, фронти при цьому просунулися від 80 до 120 км вглиб території супротивника. Величезні втрати, понесені австро-угорською армією, підірвали її боєздатність. Для відображення російського наступу Центральні держави перекинули з Західного, Італійського та Салоніцького фронтів 31 піхотну і 3 кавалерійські дивізії що полегшило положення союзників у битві на Соммі, і врятувало терпить поразки італійську армію від розгрому. Під впливом російської перемоги Румунія прийняла рішення про вступ у війну на боці Антанти. З точки зору військового мистецтва, наступ Південно-Західного фронту ознаменував собою появу нової форми прориву фронту одночасно на декількох ділянках, висунутої Брусилівим.